

Σαν σήμερα 100 κελλιώτες μοναχοί αιχμαλώτισαν απόσπασμα βουλγαρικού στρατού που είχε εγκατασταθεί στην Ιερά Μονή Ζωγράφου 21 Ιουνίου/4 Ιουλίου 1913

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιον Όρος](#) / [Γενικά Θέματα](#)

Ιερολοχίτες μοναχοί του Αγίου Όρους με χροφύλακες.

Αναμνηστική φωτογραφία μετά την απώθηση των Βούλγαρων στρατιωτών από τη μονή Ζωγράφου (Καρυές, 21 Ιουνίου 1913)

(Φωτογράφος: Στέφανος ιερομόναχος)

Μετά την απελευθέρωση του Αγίου Όρους, στις 2 Νοεμβρίου 1912, η πλειοψηφία των μοναχών, πλην των Ρώσων, πανηγυρίζει το τέλος της αλλόθρησκης οθωμανικής κατοχής και κυρίως για την αυτονόητη προοπτική ενσωμάτωσης του Αγίου Όρους στον Εθνικό Κορμό. Ωστόσο η de jure αναγνώριση της Ελληνικής

κυριαρχίας στον Άθω, που αρχικά επιχειρήθηκε να αποτραπεί από άλλα ορθόδοξα κράτη, έγινε το 1919 με τη Συνθήκη του Νεϊγύ και οριστικά το 1920 με τη Συνθήκη των Σερβών.

*Βούλγαροι στρατιώτες, με αξιωματικό τον Γεώργιο Tsvetinov, στη μονή Ζωγράφου (άνοιξη του 1913)
(Φωτογραφικό εργαστήριο μονής Ζωγράφου)*

Και ενώ όλη η Ελλάδα πανηγύριζε την απελευθέρωση της Μακεδονίας και το Άγιον Όρος τη δική του, φανερά πλέον και απροσχημάτιστα στην Ιερά Μονή Ζωγράφου «βρέθηκε» εγκατεστημένος όχι ευκαταφρόνητος σε αριθμό και οπλισμό επίλεκτος για την αποστολή, βουλγαρικός στρατός και η Μονή υπό βουλγαρική κυριαρχία και κατοχή.

Image not found or type unknown

Το πίσω μέρος της φωτογραφίας (πάνω) φέρει στα βουλγαρικά την υπογραφή του αρχηγού του αποσπάσματος «Αξιωματικός Γεώργιος Δημητρίεβιτς(;)» και τη σημείωση: «Στρατιώται από την Βουλγαρίαν εις το Άγιον Όρος εις την Μονήν Ζωγράφου, 23 Μαρτίου 1913».

*Βούλγαροι στρατιώτες, με αξιωματικό τον Γεώργιο Tsvetinov, στη μονή Ζωγράφου (άνοιξη του 1913)
(Φωτογραφικό εργαστήριο μονής Ζωγράφου)*

Οι βούλγαροι επιδίωξαν μόνιμη εγκατάσταση στη Μονή Ζωγράφου και στο επίγειο αυτής. Παράλληλα άρχισαν να διεκδικούν μέρος της Αγιορείτικης γης για το βουλγαρικό κράτος. Ύψωσαν τη βουλγαρική σημαία στη μονή και παρέμειναν και όλο το χειμώνα και την άνοιξη του 1913.

Βούλγαροι στρατιώτες, με αξιωματικό τον Γεώργιο Tsvetinov, στις Καρυές (Νοέμβριος/Δεκέμβριος 1912)

Image not found or type unknown

Βούλγαροι στρατιώτες, με αξιωματικό τον Γεώργιο Tsvetinov, στις Καρυές (Νοέμβριος/Δεκέμβριος 1912)

Εν τω μεταξύ το απόσπασμα προχώρησε μέχρι τις Καρυές, πρωτεύουσα του Όρους, αλλά εκεί η παρουσία Ελληνικών δυνάμεων συνετέλεσε στην επιστροφή των Βουλγάρων στη μονή Ζωγράφου χωρίς να δημιουργηθούν επεισόδια.

Βούλγαροι στρατιώτες, με αξιωματικό τον Γεώργιο Tsvetinov, στις Καρυές (Νοέμβριος/Δεκέμβριος 1912)

Image not found or type unknown

Βούλγαροι στρατιώτες, με αξιωματικό τον Γεώργιο Tsvetinov, στις Καρυές (Νοέμβριος/Δεκέμβριος 1912)

Το ελληνικό κράτος όμως άρχισε να ανησυχεί και να λαμβάνει μέτρα προληπτικώς καθώς οι σχέσεις Ελλήνων και Βουλγάρων οξύνθηκαν τόσο ώστε να επίκειται η κήρυξη πολέμου μεταξύ τους, που άλλωστε συνέβη. Η δύναμη του Ελληνικού στρατού και της Χωροφυλακής, που είχε εγκατασταθεί στο Άγιον Όρος ήταν μικρή.

Ο ανθυπομοίραρχος Κωνσταντίνος Βεργογιαννόπουλος. Φωτογραφία μετά την απώθηση τω

Image not found or type unknown

Ο ανθυπομοίραρχος Κωνσταντίνος Βεργογιαννόπουλος.

Φωτογραφία μετά την απώθηση των Βούλγαρων στρατιωτών από τη

μονή Ζωγράφου (Καρυές, 21 Ιουνίου 1913)

(Φωτογράφος: Στέφανος ιερομόναχος)

Έτσι ύστερα από συνεννόηση του Έλληνα αστυνόμου ανθυπομοίραρχου Κωνσταντίνου Βεργογιαννόπουλου με δύο κελλιώτες μοναχούς, τους Γέρομτα Αβέρκιο και Ιωάννη Κομβολογά δημιουργήθηκε εθελοντικό σώμα στις Καρυές από 100 περίπου Έλληνες κελλιώτες και άλλους εργαζόμενους σε διάφορες μονές.

Ιερολοχίτες μοναχοί και χωροφύλακας του Αγίου Όρους (Καρυές, 21 Ιουνίου 1913) (Φωτογρ

Image not found or type unknown

Ιερολοχίτες μοναχοί και χωροφύλακας του Αγίου Όρους (Καρυές, 21 Ιουνίου 1913)

(Φωτογράφος: Στέφανος ιερομόναχος)

Μετά την έναρξη του Β' Βαλκανικού πολέμου και την άρνηση του βουλγαρικού στρατού να παραδοθεί σε μονάδα του Ελληνικού στόλου, ομάδα κελλιωτών και λαϊκών με επί κεφαλής τον αστυνόμο, πολιορκήσε την οχυρωμένη μονή Ζωγράφου και έριξε μερικές εκφοβιστικές βολές. Η στενή πολιορκία και η πάροδος του χρόνου ανάγκασαν το βουλγαρικό τμήμα να παραδοθεί στις 21 Ιουνίου/4 Ιουλίου και να μεταφερθεί αιχμάλωτο στον Πειραιά. Εν τω μεταξύ είχε αναγγελθεί η νικηφόρος προέλαση και καταδίωξη του βουλγαρικού στρατού από τον Ελληνικό στις μάχες Κιλκίς- Λαχανά. Κάτι παρόμοιο είχε συμβεί και με την κατάληψη της Θεσσαλονίκης από τον Ελληνικό στρατό όπου οι Βούλγαροι εξεδιώχθησαν με μάχη.

*Ιερολοχίτες μοναχοί του Αγίου Όρους (Καρυές, 21 Ιουνίου 1913)
(Φωτογράφος: Στέφανος ιερομόναχος)*

Οι Έλληνες δεν προέβησαν σε καμιά ενέργεια κατά των Ζωγραφιτών μοναχών

Ιβηρική Ιερά Επιστασία του έτους 1912 - 1913: Γρηγόριος προηγούμενος Ιβηρίτης, πρωτ

Image not found or type unknown

Ιβηρική Ιερά Επιστασία του έτους 1912 - 1913: Γρηγόριος προηγούμενος Ιβηρίτης, πρωτεπιστάτης, Συνέσιος μοναχός Παντοκρατορινός, Στέφανος μοναχός Φιλοθείτης, Φώτιος μοναχός Σιμωνοπετρίτης, επιστάτες, Ανατόλιος μοναχός Βατοπαιδινός, αρχιγραμματέας, Αρσένιος μοναχός Ξενοφωντινός, γραμματέας.

*Στη θητεία αυτής της Επιστασίας έγινε η απελευθέρωση του Αγίου Όρους (2 Νοεμβρίου 1912)
(Φωτογραφία: Στέφανος ιερομόναχος)*

*Ο πατριαρχικός έξαρχος μητροπολίτης Κασσανδρείας Ειρηναίος με την Ιερά Κοινότητα κατά τη σύνταξη των Γενικών Κανονισμών του Αγίου Όρους (30 Σεπτεμβρίου 1910)
(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος)*

Σερδάρηδες (χωροφύλακες) του Αγίου Όρους (Φωτογραφία: Ιβάν Γιάνοφσκι, γύρω στα 1910)

Image not found or type unknown

Σερδάρηδες (χωροφύλακες) του Αγίου Όρους (Φωτογραφία: Ιβάν Γιάνοφσκι, γύρω στα 1910)

*Επιστάτες της Ιεράς Κοινότητας, σεργάρηδες, οθωμανοί αξιωματούχοι και αστυνομικοί.
Φωτογραφία γύρω στα 1910*

Ο Οθωμανός διοικητής (καϊμακάμης) του Αγίου Όρους με τα σύμβολα της εξουσίας και αστ

Image not found or type unknown

*Ο Οθωμανός διοικητής (καϊμακάμης) του Αγίου Όρους με τα σύμβολα της εξουσίας και αστυνομικοί.
Φωτογραφία γύρω στα 1910*

Απόσπασμα του σώματος προσκόπων, με αρχηγό τον Βασίλειο Παπακώστα, στη μονή Βατοπαιδίου

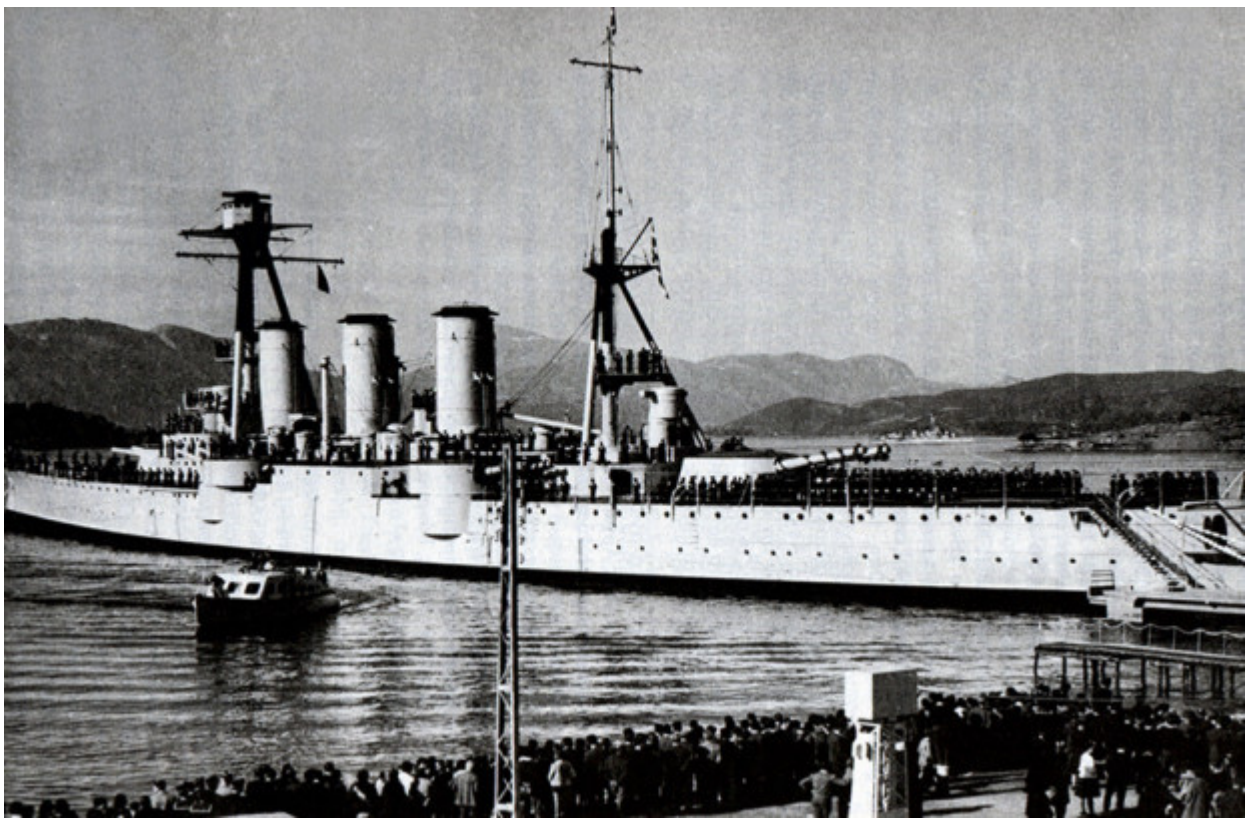
Image not found or type unknown

*Απόσπασμα του σώματος προσκόπων, με αρχηγό τον Βασίλειο Παπακώστα, στη μονή Βατοπαιδίου
(Οκτώβριος 1912)*

(Παραχώρηση φωτογραφίας από την Αγιορειτική Εστία)

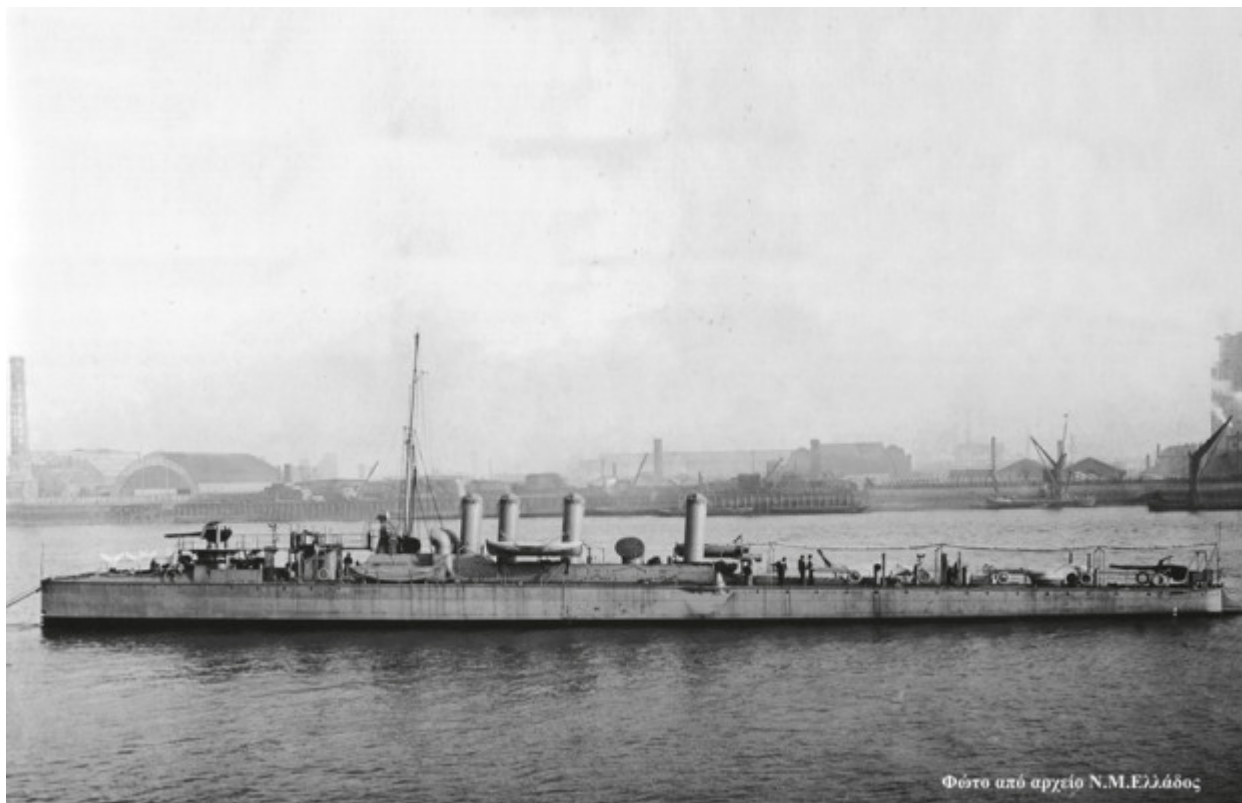

Ο ελληνικός στόλος στο Άγιον Όρος κατά την απελευθέρωσή του (2 Νοεμβρίου 1912).
Καρτ ποστάλ που δημιουργήθηκε από σύνθεση φωτογραφιών

Το θωρηκτό Αβέρωφ που έλαβε μέρος στην απελευθέρωση του Αγίου Όρους
(2 Νοεμβρίου 1912)
(Παραχώρηση φωτογραφίας από το Ναυτικό Μουσείο Χανίων)

*Το αντιτορπιλικό Θύελλα που έλαβε μέρος στην απελευθέρωση του Αγίου Όρους (2 Νοεμβρίου 1912)
(Παραχώρηση φωτογραφίας από το Ναυτικό Μουσείο Χανίων)*

Το αντιτορπιλικό-ανιχνευτικό Ιέραξ που έλαβε μέρος στην απελευθέρωση του Αγίου Όρους

Image not found or type unknown

*Το αντιτορπιλικό-ανιχνευτικό Ιέραξ που έλαβε μέρος στην απελευθέρωση του Αγίου Όρους (2
Νοεμβρίου 1912)*

(Παραχώρηση φωτογραφίας από το Ναυτικό Μουσείο Χανίων)

Το ανιχνευτικό Πάνθηρ που έλαβε μέρος στην απελευθέρωση του Αγίου Όρους (2 Νοεμβρίου 1912)

Image not found or type unknown

*Το ανιχνευτικό Πάνθηρ που έλαβε μέρος στην απελευθέρωση του Αγίου Όρους
(2 Νοεμβρίου 1912)*

(Παραχώρηση φωτογραφίας από το Ναυτικό Μουσείο Χανίων)

Σημαιοφόρος ναύτης στο Άγιον Όρος (Φωτογραφία: αρχές Νοεμβρίου 1912)

Image not found or type unknown

Σημαιοφόρος ναύτης στο Άγιον Όρος
(Φωτογραφία: αρχές Νοεμβρίου 1912)

Ναύτες στις Καρυές του Αγίου Όρους (Φωτογραφία: αρχές Νοεμβρίου 1912)

Image not found or type unknown

*Ναύτες στις Καρυές του Αγίου Όρους
(Φωτογραφία: αρχές Νοεμβρίου 1912)*

III 744
Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Ποσειδώνιοι

Γεώργιος Καρέκλης
Καπετάνιος, Διοικητής του 20^{ου}
Συντάγματος του Πεζικού, ο οποίος υπάγεται
προς Χαλκιδική και προς Χερσόνησο
του Αθ. —

Η συμφωνία των βεβαιωμένων άρθρων...
των, η επιδίωξη των κειμένων (αφ' εμού), ε-
χομεν να διακριθεί να εννοηθεί ως κριτική
υπό.

9 Νοεμβρίου 1912.

Παν. Γεωργίου
Λοχαγός υψο-
σίου 20^{ου} Συντάγματος
Πεζικού.

Πατριάρχης

Λοχαγί Κεφισίου
Διοικητής 3^{ου} Λόχου του 20^{ου} Συντάγματος
Πεζικού

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Εγγραφή του ταγματάρχη Γεωργίου Καρέκλη, διοικητή του 20ού συντάγματος του πεζικού που κατέλαβε τη Χαλκιδική και τη χερσόνησο του Αθω, και δύο λοχαγών στο βιβλίο επισκεπτών της μονής Χιλανδαρίου (9 Νοεμβρίου 1912)

Υποδοχή αποσπάσματος στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Θεμιστοκλή Αιλιανό

Image not found or type unknown

*Υποδοχή αποσπάσματος στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό
Θεμιστοκλή Αιλιανό, στη Μεγίστη Λαύρα.*

Στο κέντρο ο προηγούμενος Δωρόθεος (7 Νοεμβρίου 1912)

(Φωτογραφία: Ιγνάτιος μοναχός Ιωασαφαίος)

Απόσπασμα στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Θεμιστοκλή Αιλιανό, και μοναχ

Image not found or type unknown

*Απόσπασμα στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Θεμιστοκλή Αιλιανό,
και μοναχοί στη Μεγίστη Λαύρα (7 Νοεμβρίου 1912)
(Φωτογραφία: Ιγνάτιος μοναχός Ιωασαφαίος)*

Απόσπασμα στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Θεμιστοκλή Αιλιανό, στην Κερα

Image not found or type unknown

*Απόσπασμα στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Θεμιστοκλή Αιλιανό,
στην Κερασιά (γύρω στις 10 Νοεμβρίου 1912)
(Φωτογραφία: εργαστήριο Ιωασαφαίων)*

Στρατιώτες και μοναχοί στην κορυφή του Άθω
(γύρω στις 10 Νοεμβρίου 1912).

Καρτ ποστάλ που δημιουργήθηκε από σύνθεση φωτογραφιών (εκδότης Α.Β. Πάσχας)

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Απόσπασμα στρατιωτών, με επικεφαλής τον ανθυπολοχαγό Θεμιστοκλή Αιλιανό, στα Καυσοκαλύβια
(13 Νοεμβρίου 1912)

(Φωτογραφία: εργαστήριο Ιωασαφαίων)

(Φωτογραφία: εργαστήριο Ιωασαφαίων, Καυσοκαλύβια)

Ἡ ἀνδραγαθία τῶν ἁγίων, ἡ ἀνδραγαθία καὶ ἀφοσίωσις,
ἡ ὄψις ἀδελφικῆς κοινωνίας ἐν δὴ ἡ ἐπιπέδω
τὸ ἔθνος μᾶλλον καὶ ἡλικιωσὶν ἔργασι τῶν ἐθνικῶν
ἀδελφῶν Ἰωσαφαίων με παλεῖσθε μοι ἐγά-
νησαν ἐν ἁγίῳ ὄρει ἡ ὄρασις ἐν ἁγίῳ.

Κων. Κ. Κοσμίδης

28 Ἰουλίου 1912.

Εὐχαριστῶν θερμότατα τῇ Ἀδελφότητι Ἰωσαφαίων ἐπὶ τῇ
δεικνύσῃ καὶ ἐργικῇ φιλοφρονίᾳ ἧχομαι ταπεινῶς πᾶν ἀγαθόν.
19,7 Ὀκτωβρίου 1912

Ἐξ ἁγίου ἁγίου ἁγίου

Δοξάζω τὸν Θεόν, ὅτι μὴ ἤϊώσε νὰ ἐπισκεφθῇ μετὰ τῆς ἀμοιβῆς μου,
ἐν τῇ ἁγίᾳ μοιτῇ τῆς Λαύρας, ὑπερφυῶν οὐκ ἐπιπέδω ἀντιμέτωποι
μου καὶ κωλύει ἐροχρησιάζου τῆν ἁγίαν οὐκίτη τῆς Κασσοκαλύβιας καὶ τῆς
ἀγιογραφικῆς ἰσχυροῦς καὶ ἀδελφικῆς Ἰωσαφαίων, ὅσοι καταρῶσαν ἐν
τῷ ἁγίῳ οὐκίτη τῆς οὐκίτης οὐκίτη καὶ ἀγαθῆς τῆς καλλιεργίας ἐν τῷ
τοῦ βαδμῶν ὡσεὶ τὰ κηρὰ τὸ ἁγίον ὄρει καὶ τὸ ἁγίον οὐκίτη οὐκίτη
ὅτι ἐπὶ τῆς ἁγίᾳ οὐκίτη τῆς ἁγίᾳ οὐκίτη καὶ ἀγαθῆς οὐκίτη οὐκίτη
σαρωστικῆς οὐκίτη καὶ ἀγαθῆς τὸ καλλιεργικῆς οὐκίτη οὐκίτη οὐκίτη οὐκίτη
τοῦ ἁγίου ἁγίου οὐκίτη.

Ἐγράψα τῆς ἀγαθῆς ἁγαθῆς μου ἐν τῇ ἀδελφικῇ Ἰωσαφαίων οὐκίτη
τῆς ἀντιμέτωποι χαρὰν καὶ τῆς οὐκίτη αἰ μοι ἐπιπέδω οὐκίτη
καὶ κωλύει ἐν τῇ οὐκίτη οὐκίτη οὐκίτη, καὶ τῆς οὐκίτη οὐκίτη ἐν τῇ ἁγίᾳ μου οὐκίτη
ἁγίᾳ οὐκίτη. Ἐν Κασσοκαλύβια τῆς 13^{ης} Νοεμβρίου 1912.

Θεμιστοκλῆς Αἰλιανός ἀδελφότητος ἁγίου οὐκίτη.

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Έλληνες κρατικοί λειτουργοί κατά την ανάβασή τους στην κορυφή του Άθω. Στο κέντρο ο ανθυπομοίραρχος Κωνσταντίνος Βεργογιαννόπουλος (μέσα Νοεμβρίου 1912)

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Έλληνες κρατικοί λειτουργοί στην κορυφή του Άθω. Στο κέντρο ο ανθυπομοίραρχος Κωνσταντίνος Βεργογιαννόπουλος

(μέσα Νοεμβρίου 1912)

Στην κορυφή του Άθω μετά τη θεία λειτουργία. Στο κέντρο ο επίσκοπος Αμισού Ευγένιος (μ

Image not found or type unknown

*Στην κορυφή του Άθω μετά τη θεία λειτουργία. Στο κέντρο ο επίσκοπος Αμισού Ευγένιος
(μέσα Νοεμβρίου 1912)*

Ζήτω ἡ Ἐλευθερία, ἀδελφοί!

Ὡς ψάλλομεν ἔχοι μὲ χαρὰν τὸ Χριστὸς ἦρξεν!

Ὁ Χριστὸς μας, ὁ σφοδαὶς τῆς μεγάλης μας Μητρὸς
Ἑλλάδος παδοδότη τοῦ ἀρχηγοῦ μας ἔδιδε εἰς ἔξους
μας τὴν χαρὰν. - Τὴν χαρὰν ἡ οὐσία ἐνώνει σήμερον
ἐξους τοῦ Ἑλλήνων. -

Πάντες οἱ ἐπισκευόμενοι τὸ Ἄγιον Ὄρος, εὐτυχῆς εἶσιν.
Εὐτυχίστερος ὅμως εἶναι τοὺς ἀδελφοί μου, διότι εἰς
ἐμὲ ἔλαχε ὁ κληρὸς νὰ εἶδω ἢ ἀναπαύω σπῶτα τῶν Διοί-
κυσιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἁγίου Ἄγιου Ὄρους.
ἔδιδε μοὶ εἶδον αὐτὴ ἡ φηγευτὴ τοῦ εἶσιν εὐκαρῖα
νὰ προσκυνήσω τοῦ ἁγίου τῆς πόσεως.

Ἡ εὐτυχία μου δὲ αὐτὴ κατέβαλε μίσην εἰς τὸν
ὄχλον ὑμῶν ἐνδηγούντων σκευοκρίσει τὴν χαρὰν τῶν εἰς τῆ
ἀφίξει τῶν ἐσαυχίτων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Καυσοκαλύβια
19 Νοεμβρίου
1912

Κων. Βεργογιαννόπουλος
ἀνθυπομοίραρχος

Εγγραφή του ανθυπομοίραρχου Κωνσταντίνου Βεργογιαννόπουλου στο βιβλίο επισκεπτῶν της αδελφότητας των Ιωασσαφίων στα Καυσοκαλύβια (19 Νοεμβρίου 1912)

Υποδοχή αξιωματικών του στρατού στη μονή Βατοπαιδίου
(20/21 Νοεμβρίου 1912)
(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος.
Παραχώρηση φωτογραφίας από τον Ιωακείμ Παπάγγελο)

Υποδοχή αξιωματικών του στρατού στη μονή Βατοπαιδίου (20/21 Νοεμβρίου 1912)
(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος)

Ο ταγματάρχης Γεώργιος Πάνου Κολοκοτρώνης, ο ανθυπομοίραρχος Κωνσταντίνος Βεργου

Image not found or type unknown

*Ο ταγματάρχης Γεώργιος Πάνου Κολοκοτρώνης, ο ανθυπομοίραρχος Κωνσταντίνος
Βεργογιαννόπουλος και προϊστάμενοι της μονής Βατοπαιδίου
(20/21 Νοεμβρίου 1912)*

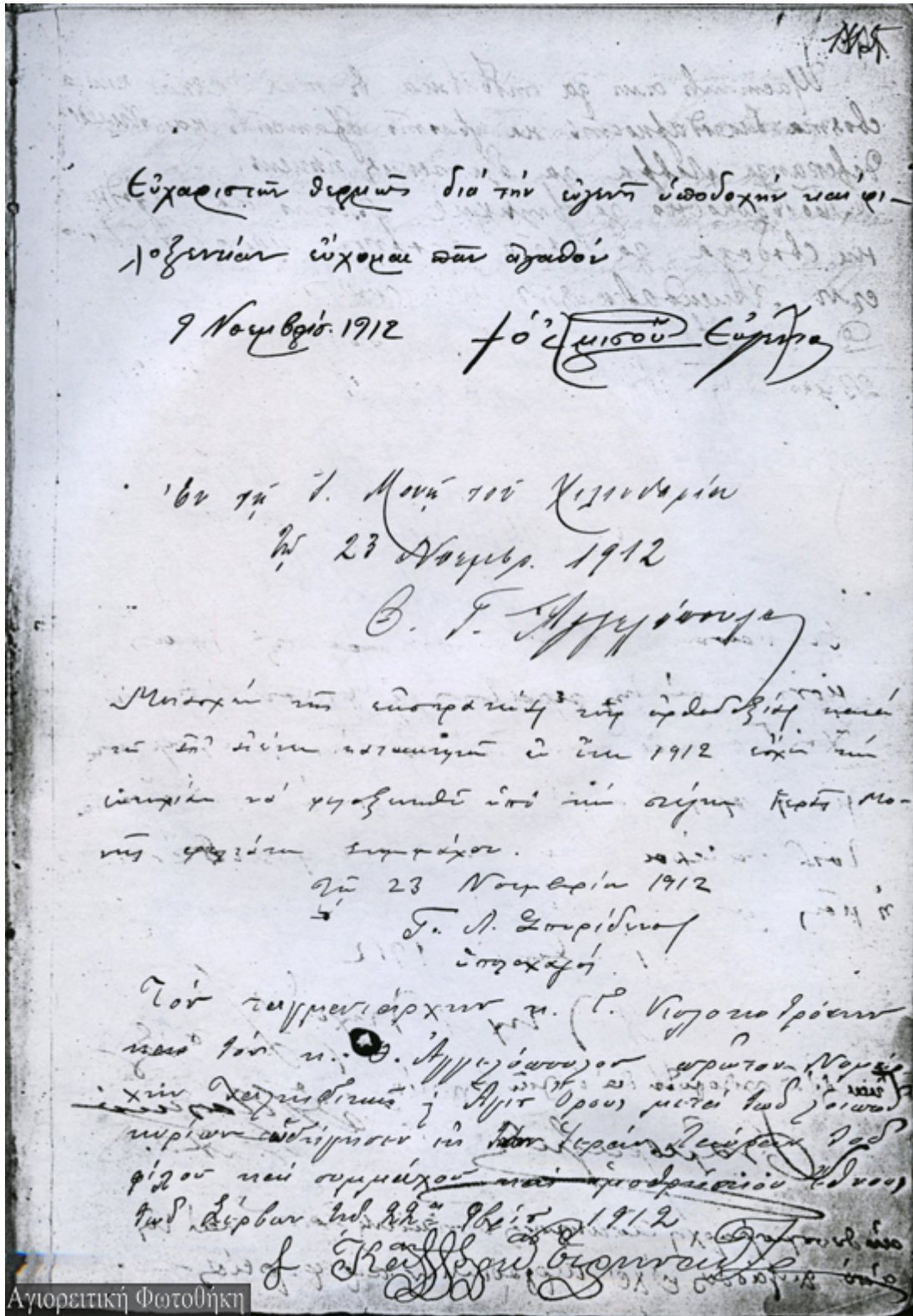
(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος)

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Ο νομάρχης Χαλκιδικής και Αγίου Όρους
Θεόδωρος Αγγελόπουλος στη μονή Βατοπαιδίου
(20/21 Νοεμβρίου 1912)

(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος)

Εγγραφές του νομάρχη Χαλκιδικῆς Θεόδωρου Αγγελόπουλου, του υπολοχαγού Γεωργίου Σπυρίδωνος και του μητροπολίτη Κασσανδρείας Ειρηναίου στο βιβλίο επισκεπτῶν της μονῆς Χιλανδαρίου (22/23 Νοεμβρίου 1912)

Στην αυλή της μονής Ιβήρων μετά την τέλεση μνημοσύνου υπέρ των εν πολέμω πεσόντων.

Image not found or type unknown

Στην αυλή της μονής Ιβήρων μετά την τέλεση μνημοσύνου υπέρ των εν πολέμω πεσόντων. Στο κέντρο ο μητροπολίτης Κασσανδρείας Ειρηναίος, ο επίσκοπος Αμισού Ευγένιος και ο ταγματάρχης Γεώργιος

Πάνου Κολοκοτρώνης

(24/25 Νοεμβρίου 1912).

(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος)

Αναχώρηση των εκκλησιαστικών, πολιτικών και στρατιωτικών αρχών της Χαλκιδικής από τη μονή
Ιβήρων (25 Νοεμβρίου 1912)
(Φωτογραφία: Προκόπιος ιεροδιάκονος)

Ο Βούλγαρος πρίγκιπας Κύριλλος με αξιωματούχους στη σκήτη του Αγίου Ανδρέα (Νοέμβριος)

Image not found or type unknown

*Ο Βούλγαρος πρίγκιπας Κύριλλος με αξιωματούχους στη σκήτη του Αγίου Ανδρέα
(Νοέμβριος/Δεκέμβριος 1912)*

(Φωτογραφικό εργαστήριο σκήτης Αγίου Ανδρέα)

Πηγές: agioritikesmnimes.blogspot.gr - athosphotoarchive.blogspot.gr